

ладајућа Партија региона украјинског председника Виктора Јануковича однела је победу на протеклим парламентарним изборима. Освојених 39 процената гласова у првом кругу избора ће јој највероватније омогућити да састави владу са Комунистичком партијом, која је освојила 15 посто гласова, и тако настави досадашњу политику. Друга половина посланика ће се бирати по већинском систему, а процене су да ће у новој Врховној ради Јануковичева партија у коалицији са комунистима имати пуну контролу над националним парламентом. Ово је утолико већи успех за Партију региона због неповољне економске ситуације у земљи, али победа владајуће партије не значи смиривање узаврелих страсти у политичкој арени Украјине, нити да ће се ова важна држава јаче везати за Русију. Украјина и после избора остаје подељена као и раније, а с обзиром на састав опозиције која је ушла у парламент, очекује се даље заоштравање политичке борбе и јачање супротности између истока и запада земље.

Опозициони савез "Отаџбина" Јулије Тимошенко, која није могла да учествује на изборима, освојио је око 21 одсто гласова, док су партије Удар боксера Виталија Кличка и националистичка партија Слобода на четвртм и петом месту са по 12 одсто добијених гласова. „Отаџбина“ или „Баткивштина“ је доследна партија прозападне и антируски расположене западне Украјине, док је нова странка УДАР остварила успех захваљујући представљању Кличка као „треће силе“, различите од партије на власти и традиционалне опозиције. Велику улогу је одиграло и то што Кличко није познат по скандалима, попут многих украјинских политичара.

Кличко је још у недељу увече искључио могућност сарадње са владајућом странком и изјавио да је спреман на дијалог са две опозиционе снаге – "Баткивштином" и "Слободом". Присталице „Отаџбине“ је међутим јако разљутило то што није желео да с њима потпише коалициони споразум пре избора, због чега је оптужен да је прикривени

играч власти. Највеће изненађење избора је успех екстремно десне партије "Свобода", познате по ксенофобији и антисемитској реторици, док је лидер ове партије Олег Тјагнибок у прошлости чак позивао и на истребљење Јевреја и Руса из Украјине.

Премијер Украјине и шеф Партије региона Николај Азаров је већ позвао све странке у земљи на сарадњу, али је с обзиром на резултат избора, вероватније стварање јединственог опозиционог блока у парламенту. Из опозиционих тора је такође стигло мноштво приговора на регуларност избора, који су због случаја Јулије Тимошенко били под лупом западних посматрача, а који су изборни процес одмах прегласили непоштеним. Тимошенко је из затвора одмах после података о резултатима објавила штрајк глађу, „у знак протеста против изборне преваре“, док су посматрачи ОЕБС-а оценили изборе као корак назад због „злоупотребе административног ресурса“ и „недовољне транспарентности финансирања избора“. Шефица мисије ОЕБС у Украјини је изјавила да они нису били фер и поштени, док је Андреас Грос из Савета Европе саопштио да „Украјинци заслужују боље“. Победу Партије региона такође су прокоментарисале државна секретарка САД Хилари Клинтон и шефица за спољну политику ЕУ Кетрин Ештон, које су изборни извештај ОЕБС-а и оптужбе о манипулацијама прокоментарисале речима „забрињавајући трендови“.

Насупрот овим оптужбама, неки страни посматрачи су ипак изјавили да је све било регуларно. Холандски члан Европарламента Данијел ван дер Стип је нагласио да је гласање било боље него у западним земљама, док је делегат из Велике Британије Ник Грифин казао је да су украјински избори били праведнији од британских. Ови усамљени гласови издвајају се међутим из хора западних реакција, које говоре о „крају демократије“ и ауторитарном режиму у Украјини, који је некад био „светионик демократије“.

Кијев све даље од Брисела

Пише: Младен Ђорђевић
уторак, 30 октобар 2012 13:09

Победа Јануковичеве парије очигледно не одговара Западу, који председника већ дуже настоји да изједначи са белоруским председником Лукашенком, а победа Партије региона ће сигурно допринети додатном хлађењу односа Кијева и Запада. Нова власт свакако неће бити по вољи бриселских бирократа, али за сада радикалних промена у стратешкој сарадњи између Украјине и Русије неће бити. Јануковичеви лични односи са Путином су лоши, а Москва се према украјинским изборима држала прилично неутрално иако је од Јануковичевог председниковања очекивала много више. Да би дошло до јачег зближавања, две државе ће морати да реше бројне несугласице, пре свега у економској и енергетској сфери. Сарадња ће за сада остати на досадашњем нивоу, али победа Партије региона и комуниста свакако пружа много више могућности за даљи напредак. Украјина ће ипак, и даље као и Србија остати подељена држава, која сигурно још неко време неће моћи да се определи на коју страну жели и може да иде.